

Додаток
до наказу Міністерства економічного
розвитку і торгівлі України
27.04.2018 № 590

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)**

АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua

Р І Ш Е Н Н Я

21 березня 2018 року

Колегія Апеляційної палати Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, затверджена розпорядженням голови Апеляційної палати Перевезенцева О.Ю. від 20.12.2018 № Р/127-18 у складі головуючого Павлова Д.О. та членів колегії Курносової С.В., Тумко Л.І. розглянула заперечення Філіпчука С.П. проти рішення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку) від 25.10.2017 про відмову у видачі патенту на винахід “Портативний електромеханічний універсальний пристрій багаторазової зарядки батарей мобільних телефонів Степана Філіпчука” за заявкою № а 2015 07026.

При розгляді заперечення до уваги були взяті такі документи:

заперечення вх. № ВКО/219-17 від 15.12.2017 проти рішення Мінекономрозвитку від 25.10.2017 про відмову у видачі патенту на винахід “Портативний електромеханічний універсальний пристрій багаторазової зарядки батарей мобільних телефонів Степана Філіпчука” за заявкою № а 2015 07026;

клопотання вх. № ВКО/88-18 від 05.03.2018;

копії матеріалів заявки № а 2015 07026.

Аргументація сторін

За результатами кваліфікаційної експертизи, проведеної закладом експертизи з урахуванням змін і додаткових матеріалів, поданих у зв'язку з одержанням апелянтом попереднього висновку кваліфікаційної експертизи вих. № 16743/ЗА/17 від 03.07.2017, встановлено, що заявлений винахід не відповідає умовам патентоздатності, визначеним для нього частиною 1 статті 7 Закону України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” (далі – Закон): за пунктом (ами) формули не має винахідницького рівня.

Експертиза проводилась відповідно до Закону та встановлених на його основі Правил розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 05.03.2002 № 197 (далі – Правила розгляду), з урахуванням Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 № 22 (далі – Правила складання).

Заявка розглянута із врахуванням відповіді апелянта № 17/ЗА/Вх№56558 від 18.09.2017, наданої у відповідь на попередній висновок експертизи вих. № 16743/ЗА/17 від 03.07.2017 та першоподаних матеріалів заявки від 14.07.2015, оскільки апелянт не подав у відповідь змінених матеріалів.

Під час перевірки на відповідність умовам патентоздатності взяті до уваги такі документи: UA 97709 C2, 12.03.2012 (далі – Д1); CN 200956518 Y, 03.10.2007 (далі – Д2); WO 2015066087 A1, 07.05.2015 (далі – Д3).

Перевірка формули винаходу із врахуванням опису винаходу на відповідність вимогам, визначеним частинами 4, 7, 8 статті 12 Закону, відповідно до пункту 6.4 Правил розгляду показала наступне.

Апелянт у своїй відповіді не надав аргументів по суті на користь патентоздатності винаходу або змінену формулу винаходу. Таким чином, всі аргументи, наведені у вищезгаданому попередньому висновку, як і сам попередній висновок, залишаються в силі.

За результатом розгляду формули винаходу встановлено наступне.

Реалізація родового поняття “портативний електромеханічний універсальний пристрій” щодо понять “портативний” та “універсальний” не підтверджена описом, тож формула не відповідає вимогам пунктів 7.1.2, 7.1.4 Правил складання, а зазначені поняття “під час проведення перевірки на відповідність умовам”.

Перевірка винахідницького рівня винаходу згідно з частиною 7 статті 7 Закону та відповідно до пункту 6.5.3 Правил розгляду показала наступне.

Відповідно до опису винаходу, задача, на яку спрямовано винахід – “...створити конструкцію багаторазової зарядки батареї мобільних телефонів, які знаходяться тривалий час віддалено від електромереж, пересувних електростанцій та потужних акумуляторів ...”. Тобто під технічним результатом можна розуміти одержання технічного засобу зазначеного призначення. Іншого результату в матеріалах заявки не вказано і явно з них не випливає.

З найбільш релевантного документу Д1 відомий пристрій, який “виробляє електроенергію за допомогою сонячного світла”, що виконаний “з мінімальними габаритами та легко здійснюваним монтажем і демонтажем його частин при підготовці до транспортування або виникненні такої необхідності у процесі експлуатації” (стор. 1 рядки 32- 35, Д1), призначений для забезпечення живленням електроенергією споживачів (див. стор. 2 рядки 1-2) (зрозуміло, що це може бути, зокрема, і використання для зарядки батареї мобільного телефону). Тобто пристрій, відомий з Д1, дозволяє отримати зазначений технічний результат. Пристрій за Д1 (далі позначення в дужках стосуються Д1)

містить сонячну батарею (1) (ідентично заявленій “батареї фотоелементів”), яка з’єднана через осцилятор (2) (заміна даної ознаки на ознаку “генератор низькочастотних імпульсів” є очевидною, оскільки для отримання змінного магнітного поля (необхідна умова для коливання маятника) на вхід котушки (3) з сердечником (4) необхідно подати зміну напругу, яку і створює заявлений генератор низькочастотних імпульсів, що живиться постійною напругою від сонячних батарей) з магнітоелектричним приводом, який включає котушку (3), постійні магніти (4) з важелями (5), які підвішені на валу (6) (еквівалентно заявленому магнітоелектричному приводу, що описаний сукупністю ознак “... маятник, установлений над котушкою, на кінці якого міститься постійний магніт”), з’єднаним з обгінною муфтою (7), механічно зв’язаною з пружинним приводом (8), який представляє накопичувач механічної енергії, який муфтою зчеплення передає обертальні рухи на ротор електрогенератора (9) (відповідає заявленій сукупності ознак “...обгонна муфта зчленована з валом маятника, вихідний вал якої зчленований з вихідним валом пружинного накопичувача механічної енергії, який зв’язаний з електрогенератором”).

Заявлений пристрій відрізняється від відомого з Д1 наявністю розподільчого трансформатора та випрямляча в ланцюгу електрогенератора.

Натомість з документу Д2 відомий портативний блок живлення багаторазового використання, що містить генеруючий пристрій, вихід якого послідовно через ланцюги перетворення і зберігання енергії з’єднано із вихідним інтерфейсом послідовно через випрямляч.

З документу Д3 відомий електричний ланцюг для забезпечення електричної енергії для використання в зарядних пристроях та/або живлення електронних пристроїв. Електричний ланцюг включає в себе первинну схему живлення, яка виконана з можливістю електричного з’єднання з джерелом електричної енергії і схему вторинного живлення, яка електрично з’єднана зі схемою первинної потужності. Первинний контур живлення виконаний з можливістю прийому змінного струму вхідного сигналу від джерела електроживлення і генерування проміжного струму сигналу. У разі вхідного змінного струму, проміжний сигнал постійного струму генерується на першому рівні напруги, який менше, ніж рівень напруги вхідного сигналу змінного струму. Ланцюг вторинного живлення виконаний з можливістю прийому сигналу проміжної потужності постійного струму від первинної схеми живлення і забезпечує вихідний сигнал постійного струму до електронного пристрою. Сигнал вихідної потужності постійного струму подається на рівні вихідної напруги, який менше, ніж перший рівень напруги проміжного сигналу постійного струму (див. абзац 21).

Крім того, модуль живлення за Д3 включає в себе схему випрямляча, що приймає вхідний сигнал потужності змінного струму від джерела електричної потужності і генерує сигнал випрямленого постійного струму (див. абзац 22). Оскільки конструктивні особливості щодо з’єднання елементів в заявленій схемі електрогенератора відсутні, електрична схема, відома з Д3, еквівалентна заявленій наявності трансформатора та випрямляча в схемі електрогенератора.

Таким чином, використовуючи зазначені вище відомості, що розкриті в документах Д1 - Д3 можна здійснити виконання пристрою за формулою винаходу з отриманням вказаного технічного результату.

З огляду на зазначене вище згідно з частиною 7 статті 7 Закону та пунктом 6.5.3.5 Правил розгляду заявлений винахід не відповідає умові патентоздатності винахідницький рівень, оскільки в його основу покладено створення засобу, який складається з відомих частин, вибір яких і зв'язок між якими здійснено за відомими правилами, рекомендаціями, і технічний результат, який при цьому досягають, обумовлений лише відомими властивостями зазначених частин і зв'язків між ними.

На підставі висновку закладу експертизи 25.10.2017 Мінекономрозвитку прийнято рішення про відмову у видачі патенту на винахід "Портативний електромеханічний універсальний пристрій багаторазової зарядки батарей мобільних телефонів Степана Філіпчука" за заявкою № а 2015 07026.

Апелянт – Філіпчук С.П. заперечує проти рішення Мінекономрозвитку від 25.10.2017 за заявкою № а 2015 07026 та наводить наступні доводи.

В експертних матеріалах відсутній порівняльний аналіз заявленого технічного рішення з протиставленими експертизою документами.

Протиставлені документи "не того, що принципу дії".

Протиставлені документи не вирішують тієї проблеми, яку вирішує заявлене технічне рішення.

Остаточні висновки, як і попередні висновки підписані одноосібно без ведучого експерта. Отже це взагалі не експертиза.

Ураховуючи наведені доводи, апелянт просить скасувати рішення Мінекономрозвитку від 25.10.2017 про відмову у видачі патенту на винахід "Портативний електромеханічний універсальний пристрій багаторазової зарядки батарей мобільних телефонів Степана Філіпчука" за заявкою № а 2015 07026.

Колегія Апеляційної палати вивчила і проаналізувала аргументацію сторін, що міститься в матеріалах справи та яку було наведено під час розгляду заперечення в апеляційному засіданні.

Керуючись пунктом 17.3.13 Регламенту Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, при розгляді заперечення колегія Апеляційної палати перевірила обґрунтованість рішення Мінекономрозвитку, у межах доводів заперечення, керуючись Законом, Правилами складання та Правилами розгляду.

Колегія Апеляційної палати зазначає таке.

Остаточний висновок експертизи вих. № 26300/ЗА/17 від 25.10.2017 містить стилістичні недоліки, зокрема, обірване речення в його п. 3.2, що не дозволяє встановити висновок експерта щодо розгляду формули винаходу на відповідність вимогам, визначеним частинами 4, 7, 8 статті 12 Закону.

Стосовно перевірки заявленого винаходу на відповідність умові винахідницького рівня колегія Апеляційної палати зазначає наступне.

Відповідно до пункту 6.5.3.1 Правил розгляду, винахід має винахідницький рівень, якщо для фахівця він не є очевидним, тобто не впливає явно з рівня техніки. При визначенні винахідницького рівня заявлений винахід порівнюється не тільки з окремими документами або їх частинами, а й з комбінацією документів або їх частин (так званим збірним прототипом), коли можливість об'єднання документів або їх частин очевидна для фахівця.

Відповідно до пункту 6.5.3.2 Правил розгляду, при перевірці винахідницького рівня встановлюють відомість з рівня техніки впливу сукупності ознак заявленого винаходу на досягнення зазначеного заявником технічного результату. Якщо така відомість не встановлена, то винахід визнається як такий, що відповідає умові винахідницького рівня.

В остаточному висновку експертизою надані висновки про те, що із найближчого аналога (документ Д1) є відомою частина ознак заявленого у формулі винаходу. При цьому, наведена аргументація експертизи включає посилення на ідентичність ознак та еквівалентність групи ознак.

При порівнянні заявленого об'єкта з описаним в документі Д1 пристроєм з урахуванням опису документа Д1 та його креслень колегія Апеляційної палати встановила, що даний документ не розкриває таких ознак винаходу, як “низькочастотний генератор імпульсів”. При цьому колегія не погоджується з аргументацією експертизи стосовно очевидності заміни ознаки документа Д1 “осцилятор” на “низькочастотний генератор імпульсів”, оскільки для фахівця є відомим, що в загальному випадку осцилятор – це фізична система, що здійснює коливання, а низькочастотний генератор імпульсів – це пристрій для створення періодичних низькочастотних електричних сигналів. Тобто за визначенням, дані поняття є різними.

Крім того, колегія Апеляційної палати зазначає, що заявлений пристрій, відповідно до формули, містить “електрокатушку з сердечником, маятник, установлений над катушкою на кінці якого міститься постійний магніт”. Аналогічний вузол пристрою в документі Д1, згідно з описом і кресленнями, містить електрокатушку (3), маятники (важелі 5), установлені над катушкою (3), на кінцях яких містяться постійні магніти (4). Таким чином, колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що дані вузли мають різне конструктивне виконання, при цьому вказана у формулі заявленого об'єкта ознака “сердечник” не розкрита в документі Д1, а остаточний висновок експертизи не містить вказівку на відомість даної ознаки із інших документів рівня техніки.

Колегія Апеляційної палати зазначає, що наведені експертизою протиставлені документи Д1, Д2 та Д3 не розкривають можливість досягнення електромеханічними засобами багаторазової зарядки мобільних телефонів, які знаходяться далеко від електромереж.

З урахуванням наведених доводів колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що рівень техніки не розкриває всіх ознак, наведених у формулі заявленого винаходу. Також встановлено, що документи рівня техніки Д1, Д2,

ДЗ, з яких відомі окремі ознаки заявленого винаходу, не розкривають можливість досягнення вказаного заявником технічного результату, отже відомість з рівня техніки впливу сукупності ознак заявленого винаходу на досягнення зазначеного заявником технічного результату не можна вважати встановленою і вимоги пункту 6.5.3.2 Правил розгляду – дотриманими.

На підставі викладеного колегія Апеляційної палати вважає остаточний висновок за результатами кваліфікаційної експертизи про невідповідність винаходу умові винахідницького рівня необґрунтованим, а рішення Мінекономрозвитку від 25.10.2017 про відмову у видачі патенту на винахід “Портативний електромеханічний універсальний пристрій багаторазової зарядки батарей мобільних телефонів Степана Філіпчука” за заявкою № а 2015 07026 неправомірним.

За результатами розгляду заперечення, керуючись Законом України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, Регламентом Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 № 622, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а:

1. Заперечення Філіпчука С.П. задовольнити.
2. Рішення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 25.10.2017 про відмову у видачі патенту на винахід “Портативний електромеханічний універсальний пристрій багаторазової зарядки батарей мобільних телефонів Степана Філіпчука” за заявкою № а 2015 07026 відмінити.
3. Заявку № а 2015 07026 повернути на кваліфікаційну експертизу.

Рішення набирає чинності з дати його затвердження наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Головуючий

Д. О. Павлов

Члени колегії

С. В. Курносова

Л. І. Тумко